

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos
ir darbo ministerijai

2022-05-25 Nr.058

DĖL LRV NUTARIMO PROJEKTO NR. 22-7743

Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija (toliau – LPSK) išnagrinėjo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso Nr. XII-2603 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1607“ projektą (toliau – projektas) ir teikia savo pastabas.

Projektu siūloma Nepritarti Lietuvos Respublikos darbo kodekso Nr. XII-2603 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1607. LPSK nesutinka su Vyriausybės išvada dėl šių priežasčių:

1. Teisė į streiką yra pagrindinė žmogaus teisė ir jos apsaugą numato tarptautiniai ir Europiniai teisės aktai bei Lietuvos Respublikos Konstitucijos 51 str. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 145 str. Lietuvos Respublikos Nepaprastosios padėties įstatymo 7 str. 1 d. 3 p. aiškiai nustato, kokios žmogaus teisės gali būti ribojamos nepaprastosios padėties ar karo atveju. Tai – Konstitucijos 22, 24, 25, 32, 35, 36 straipsniuose nurodytų teisių ir laisvių apribojimai. Kaip jau minėta, darbuotojų teisė į streiką yra reglamentuota Konstitucijos 51 str., ir jos apribojimas nepaprastosios padėties atveju nėra leidžiamas. LPSK nuomone, siūlomas Darbo kodekso 248 str. pakeitimas ištaiso teisės klaidą ir suderina Darbo kodekso normą su Konstitucija ir Nepaprastosios padėties įstatymu, užtikrina, kad piliečių konstitucinės teisės būtų tinkamai perkeltos į teisės aktų nuostatas.

2. LPSK atkreipia dėmesį į tai, kad 2022 m. kovo 10 d. ir 2022 m. balandžio 21 d. priimti Seimo nutarimai „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“ numato draudimą piliečiams organizuoti ir rinktis į susirinkimus, kurių tikslas – bet kokia forma ar mastu palaikyti Rusijos Federacijos ir (ar) Baltarusijos Respublikos veiksmus, dėl kurių įvesta nepaprastoji padėtis. Teisė streikuoti šiais teisės aktais nėra ribojama, kadangi tokios galimybės Seimui nesuteikia nei Konstitucija, nei Nepaprastosios padėties įstatymas. Tačiau Darbo kodekso 248 str. aiškiai numato, kad nepaprastosios padėties atveju streikas vykti negali. Dėl šios antikonstitucinės normos, įvedus nepaprastąją padėtį buvo sustabdytas AB „Achema“ darbuotojų streikas, ir darbuotojai neteko galimybės streiko būdu ginti savo pažeistas teises ir teisėtus interesus.

LPSK nuomone, Lietuvos Respublikos Vyriausybė turėtų pritarti siūlomam Darbo kodekso 248 str. pakeitimui ir suderinti Darbo kodekso nuostatas su Konstitucijos 145 str. bei Nepaprastosios padėties įstatymo 7 str. 1 d. 3 p. nuostatomis ir taip užtikrinti darbuotojų teisę streikuoti.

Pirmininkė

Inga Ruginienė